

LOKAAL UITVOERINGSPLAN EIJSDEN-MARGRATEN

Voor u ligt het lokale uitvoeringsplan Preventie en Handhaving Jeugd en Middelen 2025-2028 voor gemeente Eijsden-Margraten. Dit behelst een aanvullend document op het Regionale Uitvoeringsplan “Waarom gek doen, als het zonder kan”. Dit regionale uitvoeringsplan geeft richting en mogelijke acties die gemeenten kunnen uitvoeren in lijn van het eerder vastgestelde beleidsplan. Het uitvoeringsplan is, net als het beleidsplan, uitgewerkt in 4 pijlers. Per pijler wordt in dit document de lokale uitvoering voor deze beleidsperiode nader uitgewerkt. Deze lokale uitvoering wordt over 2 jaar geëvalueerd om de voortgang te monitoren en bij te stellen.

1.1 Voorlichting en Educatie

Lokaal zien we meer vraag ontstaan bij scholen om aandacht te vragen voor de problematiek vaperen op basisscholen. Omdat dit thema momenteel als urgent wordt ervaren, faciliteren we basisscholen om (waar mogelijk) als collectief dit thema onder de aandacht te brengen. Verder sluiten we ons lokaal aan bij de regionale inzet als het gaat om de pijler voorlichting en educatie. Op deze manier kunnen we optimaal gebruik maken van de kracht en herkenbaarheid van gezamenlijke acties. We gaan meeliften op de Zuid-Limburgse communicatie campagnes en zetten lokale rolmodellen in die een belangrijke rol spelen. Denk hierbij aan de IKPAS-campagne in het voorjaar 2025. Ook sluiten we aan bij de regionale aanpak in het middelbaar onderwijs. We zijn notabene afhankelijk van deze regionale aanpak, omdat onze gemeente niet over een middelbare school beschikt en onze jongeren zich dagelijks over gemeentegrenzen heen bewegen. Met deze aanpak wordt op alle middelbare scholen in Zuid-Limburg aandacht besteed aan de preventie van middelengebruik. Daarnaast ondersteunen we het stimuleren van MBO-, HBO- en WO-instellingen om het gesprek over middelengebruik aan te gaan en preventie een vaste plek te geven binnen het onderwijs. De Regionale Werkgroep Jeugd en Middelen is aanjager van deze regionale acties.

1.2 Signalering en Ondersteuning

Ook binnen de pijler signalering en ondersteuning sluiten wij ons lokaal aan bij de regionale aanpak. We evalueren de inzet van bestaande rolmodellen en blijven actief op zoek naar nieuwe sleutelfiguren die invloed hebben op jongeren. Denk hierbij aan trainers van (hogere) sportteams of andere lokaal bekende personen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om bijvoorbeeld sportclinics te organiseren, waarbij we ouders en jongeren niet alleen in beweging brengen, maar ook bewust maken van de risico's van middelengebruik.

We erkennen dat tradities, waarbij er een cultuurverandering moet plaatsvinden ten opzichte van alcoholgebruik, diepgeworteld zijn in onze gemeenschap. Hoewel we het gebruik van middelen nadrukkelijk niet goedkeuren, richten we onze aanpak op situatie waar de problematiek het meest urgent is en waar sprake is van misbruik of overmatig gebruik. Bijvoorbeeld bij locaties waar de naleving het slechtst scoort, gaan we hierover in gesprek met alcoholverstrekkers, ouders en jongeren.

1.3 Sociale en Fysieke Omgeving

Binnen de pijler sociale en fysieke omgeving gaan wij binnen onze gemeente onverminderd door met het initiatief JOGG (Teamfit). Hierbij gaan onze verenigingsconsulent en JOGG regisseur in gesprek met sportverenigingen om toe te werken naar een gezonder aanbod in de sportomgeving naast het reguliere aanbod. Dit gaat breed over het stimuleren van een (gedeeltelijk) rookvrije en alcoholvrije sportomgeving én het aanbieden van gezondere eet keuzes. Tijdens het gesprek worden thema's besproken zoals een tijdsperiode van het schenken van alcohol; bijvoorbeeld geen alcohol voor 16:00 uur (wanneer de jeugd sport).

Ook bekijken we hoe we verenigingen en initiatieven buiten de sport kunnen stimuleren in het verminderen van middelengebruik. Denk hierbij aan het faciliteren van extra middelen voor evenementen die gericht zijn op jongeren en waar géén alcohol, roken of drugs wordt toegestaan (bijv. Puur Groeselt) óf PR materiaal faciliteren om de non-alcoholische dranken te promoten.

We kiezen in onze gemeente voor de lokale acties: vrijwilligers bij verenigingen worden voorgelicht, gefaciliteerd en getraind ten aanzien van middelengebruik bij de vereniging; en onze gemeente zet verenigingen die het goed doen ten aanzien van een gezonde (sport-)omgeving in het zonnetje.

1.4 Regelgeving en Handhaving

Zoals gezegd ademt onze gemeente tradities en deze willen wij graag in ere houden. In de eerste jaren van deze beleidsperiode laten wij handhaving daarom buiten beschouwing. Dit is een bewuste keuze omdat er in onze gemeente sprake is van cultuur die eerst moet veranderen, voordat we hier handhavend kunnen optreden. Let op! Dit betekent niet dat we de tradities willen veranderen, maar we willen juist bewustwording creëren ook bij tradities waar jongeren nu nog makkelijk alcohol kunnen drinken en roken. We focussen ons op het ontmoedigen van middelengebruik, we willen toewerken naar een omgeving waarin inwoners bewust zijn van de gevolgen en de strafbaarheid van middelengebruik en middelenverstrekking.

Om dit te realiseren gaan we:

- In samenwerking met de afdeling vergunningen, openbare orde en veiligheid en sociaal domein criteria opstellen t.a.v. alcoholreclame bij evenementen en in de openbare ruimte.
- Verenigingen stimuleren middelenvrije alternatieven te promoten (bijv. middels reclamemateriaal), we nemen dit op in de reguliere gesprekken met (evenement)verenigingen bij een subsidie- of vergunningaanvraag (bijv. middels subsidie- of vergunningscriteria);
- Inwoners beter informeren over de middelenvrije alternatieven op evenementen;
- Verenigingen en verstrekkers informeren over bijvoorbeeld het nalevingsonderzoek en met hen in gesprek gaan.
- Verenigingen beter informeren over de straffen bij middelenverstrekking;

Bij bestaande én nieuwe ondernemers en verenigingen gaan we vragen waar zij ondersteuning in wensen en faciliteren we in materialen zoals NIX18 stickers etc. We willen de boa meer in contact brengen en het gesprek laten voeren. Bijv. Jullie hebben posters/stickers ontvangen voor NIX18, maar we zien dat jullie deze niet inzetten. In de toekomst en in navolging op deze bewustwording, onderzoeken we de mogelijkheden om bij boa's het accent op jeugd te gaan leggen.